

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XXVI. Van sijn saecht-moedigheydt oock tot de vyanden des
gheloofs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

gheuen eenige vyzende Heydensche oft dier-ghelijcke naemen die niemandt vande heylighen te veuren gheboert en hadde / achtende te leelijck te wesen dat Christenen ende kinderen der Christenen souden onchristelijcke naemen voeren. Het welck nochtans hedens-daeghs al-soo in ghebruyck is / oft deur een vyzende ghelintheydt in-ghedronghen / dat den menschen dunckt dat het hen ende hunne kinderen fraeyer is te draghen eenen naem van eenigen grooten cadet uyt de fabulen der poeten / dan eenen naem uyt de heylighe historien van eenighen Apostel oft Martelaer inden hemel nu gheschreuen / die sy souden moghen naer-volghen. Onder andere Christelijcke gheboden vermaende hy dickwils sijn onder-saten als een sonderlinge lief-hebber des vzedes / dat sy doch niet lichtelijck en souden processen aennemen / ende als sy aen-genomen waren / ter-stondt souden ter neder legghen : midts dat-men daer van luydt groot verlies niet alleen vanden costelijcken tijdt / maer oock vande liefde ende gherustigheydt des herten. Hy seyde dat hy lieuer soude peys maerken veur de helst / dan niet procederen t'gheheel te ruyghen / al waer't oock recht-veerdighe ende sekere schuldt. Hy vermaende oock dat sy om eenighe geldt-saecten niet lichtelijck swaren en souden / maer lieuer verdraghen schade in hun tydelijck goet / om de eer-biedinghe van des Heeren naem te sparen.

CAPITTEL XXVI.

Van sijn saecht-moedigheydt oock tot de vyanden des gheloofs.

Dier-en-bouen ghelijck hy seer saecht van herten ende vziendelijck van manieren was / soot
ber-

vertoonde hy hem oock al-sulcks niet a leen veur de
 Catholycke ende goede / maer oock veur de quade
 ende kettters : soo langhe alser eenighe hope was
 met al-sulcken middel in hunne beke ringhe yet te
 winnen oft te voorzieren. Want hy ghestadighlyck
 hiel het woordt van den Apostel Paulus / als oft
 het teghen hem ghesproken ware : 2 Tim. 2
 Een knecht des
 Heeren en moet niet kjuen / maer saecht-moedigh
 zyn tot allen menschen / bereydt om te leeren / ver-
 duldig / met manierlyckheydt straffende de ghene
 die der waerheydt weder-staen / oft hen-lieden
 Godt tot eenighen tyde penitentie verleende om
 de waerheydt te kennen / ende dat sy moghten we-
 der-om keeren van des dupuels stricken / vanden
 welcken sy worden ghevanghen ghehouden tot sij-
 nen wille. Als hy met woorden oft wercken ghe-
 quetst was / sonderlinge vanden ghenen die vanden
 rechten padt des gheloofs af-gheweken waren /
 dat verzoegh hy saecht-moedelyck / ende oock ghe-
 beynde het onghelyck dat hem ghebeurt was. **T**is
 dickwils ghebeurt dat de kettters sijn ghelafen-ven-
 ster die aende straete quam / met steenen in stukken
 gheworpen hadden. De welke hy ter-stondt s'an-
 der-daeghs ontbiedende den ghelaef-maeker dede
 vermaecken / op dat die daer veur-by leden gheen
 teecken van dat onghelyck en souden mercken. Veur
 dese wonderlycke saecht-moedighheydt ende ver-
 duldigheydt / heeft hy den moedt van vele ketteren
 ghebroken ende verwonnen : soo dat sy de stemme
 van hunne herder volghende ende wegh-worpende
 de herd-neckighe dwalinghe weder-keeren tot den
 schoot van hunne moeder de heylighe Kercke. Hoe
 wel dat sommighe van dien gheen vaste wortelen en
 hebben ghehad / ghelyck het saedt dat ghevallen is
 niet inde goede / maer inde strenachtighe aerde :

maer alsker de tribulatie oft vervolginghe op-ghe-
staen is om d'woozdt Godts / verargheringhe lij-
dende / zijn naer hun oudt vuyl weder-om gekeert/
niet sonder grooten hert-sweer van hunnen herder /
deur wiens toe-doen sy schenen van hunne dwalin-
ghe ghekeert te wesen. Een veur-waer / die langen
tijdt vande dwaelhepdt der Weder-dooperen soo
bevanghen was gheweest / dat hy hem veur-seker
liet veur-staen dat by hen alleen te vinden was het
waerachtigh en op-recht verstandit van het woozdt
Godts / deur de sozghvuldighepdt van H. Lenaerd
weder-om gebzacht zijnde tot deschaepf-kope Chri-
sti / met al-soo groote vierighepdt als hy te veuren de
ketterije hadde gebolght / soo groote en oock meer-
dere deuotie des herten heeft hy daer naer getoont in
het Catholijck gelooue te onder-houdé. Ja wesende
al-tijd gedachtigh dese onwaerdereijcke wel-daed/
en heeft noyt op-gehouden hem te bedancken / deur
wiens leeringhe hy verlost was van de duysternissen
sijner dwalinghe ende tot het licht des waerhepds
ghecomen. Dese selue oock naer d'af-lijuighpdt
van sijnen Vastoor / inde de groote tempeest als de
Catholijcken soo swaerlijck ouer-vallen wierden /
heeft (ghelijck ons verhaelt is) inde leeringhe die
hy eens ontfanghen hadde vast ende stantachtigh
deur de gratie Godts bliuen vol-herden. Welck
exempel in de Weder-doopers seldsaem ende seer te
verwonderen is / ende daer-om merckelijck van ons
al-hier verhaelt. Ghelijcke sozgh-vuldighepdt heeft
de goede herder ghetoot om aller-hande andere
kettens van hunne dwalinghe te bekeeren. Tot
welcke als hy gheraecte te comen van sijn officie
weghen daer sy sieck te bedde laghen / in het uyt-
ste perijckel en liet hy gheen middel ongheproeft om
hen uyt des duuels tanden te moghen trecken.

Al-soo

Al-foo dat hy niet te vreden zijnde hen gheleert te hebben / som-tijds op sijn knieden vallende hen oodt-moedelijck badt dat sy doch uyt dit leuen niet en souden scheidten sonder penitentie en het lichaem Christi te ontfanghen : al-foo nochtans dat hy veur al verhepschte het ghelooue van dit Sacrament. Want dit onder-hiel hy scherpelijck / dat hy niemanden in sijn uysterste en verleende de teyr-spijle der saligheydt / al wast dat hy-se oock begheerde / t'en ware dat hy eerst claerlijck ende opentlijck bekende dat hy van dit Sacrament gheloofde dat de heylighe Kercke ghelooft. Noch en heeft opt daer toe connen ghebraght worden dat hy anders soude doen deur eenigh bidden oft smeecken der vrienden vanden siecken. Waer't laecke / ghelijck het wel som-tijds ghebeurt / dat hy te laet byden siecken gheroepen zijnde / hem vondt sijn sprake verloren te hebbē / ende niet t'eene-mael wel en wieste dat hy Catholijck was / soo vernam hy by de ghebueren / oft sy hem hadden gesien wel ter kercken gaen / ende de heylighe Sacramenten opde ghesette tijden ontfanghen. D'welck als sy niet en wiesten te tuyghen / gingh hy oock wegh sonder de heylighe teyr-spijle te gheuen : op dat hy de perlen veur de verckenen niet worpen en soude / noch schuldigh worde van de mysterien onbehoorlijck uyt-ghedeylt te hebben / ende al-foo deel hebben inde sonde van andere. In't coyt gheseght / dit was alle sijn becomernisse / dat soo wie vā sijne onder-saten hy wieste twantelende te zijn in t'gelooue / de selue te moghen regeren ende bevestighen : maer die nu af-gheweken waren / vande dwalinghe totten rechten weghe te moghen brenghen.